

Acésta fóia ese
cate 3 cóle pe luna
si costa 2 fiorini v. a.
pentru membrii aso-
ciatiunei, éra pentru
nemembrii 3 fr.
Pentru strainatate
1 galbenu cu porto
postei.

TRANSILVANI'A.

Fóia Asociatiunei transilvane pentru literatur'a romana
si cultur'a poporului romanu.

Abonamentul se
face numai pe cate
1 anu intregu.
Se abonédia la Comi-
tetulu asociatiunei in
Sibiu, séu prin posta
séu prin domni co-
lectorii.

Nr. 8.

Brasiovu 15. Aprilie 1875.

Anulu VIII.

Sumariu: Afaceri de ale comunelor fostului regimentu I. romanescu de fruntaria. (Fine) — Estrasu dein dioariulu vietii mele dela 15 Martie 1848 pana la 18 Ianuarie 1849. — Progressele limbei besericesci in Romani'a. (Fine). — Bibliografia.

Afaceri de ale comunelor fostului regimentu I. roma- nescu de fruntaria.

(Fine.)

Alu doile atacu in contra autonomiei institu-
tiunei nóstre scolastece veni dein partea invetiatori-
loru Ioanu Papiu si Ioanu Moldovanu dein Orlatu.
Ei adeca negrijindu, in modu condemnabile de ale loru
detorintie cá invetiatori, comitetulu decise ai pedepsi,
transferindu-i la alte statiuni. Ei inse acésta deci-
siune o tramesera comitetului indereptu, dechiarandu,
cá ei suntu invetiatori confessionali, denumiti de
auctoritati confessionali, si comitetulu nu are fácia
de ei nici unu dreptu de dispunere. Vis-à-vis de
acestu afrontu comitetulu nu potù stá nici unu mo-
mentu la indoiéla despre ceea ce are de a face,
enunciá indata in contra loru sentinti'a de destituire
cá invetiatori granitieresci, si luá mesure pentru o
alta ocupare a posturilor vacante. Atunci ei re-
cursera pe calea consistoriului metropolitanu la in-
altulu ministeriu de culte si instructiune publica;
acesta inse ascultandu justificarea comitetului, luá
sentinti'a de destituire spre scientia aprobatória.

In fine a treia opumnare a institutiunei nóstre
scolastece se fece dein partea comunelor Tientiari
si Hatiegu. Incátu pentru comun'a Tientiari, de si
ea cu protocolulu dela 16 Augustu 1871 supuse
comitetului chiaru si scól'a s'a asia numita nationale,
carea dupa nou'a organisatiune avea se formeze
clas'a inferióre a scólei granitieresci, totusi mai tar-
diu se vediù indemnata a adressá consistoriului me-
tropolitanu unu protestu in contr'a conclusaloru
representantiei generali, si a mesurorulu luate de
comitetu in urm'a acelorlu concluse, dechiarandu
scól'a de acolo de confessionale, carea are se remana
si mai departe sub auctoritate besericésca. Fácia cu
acestu protestu comitetulu crediù a rupe ori-ce re-
latiune cu scól'a dechiarata acumu de confessionale,
ér' cuot'a respectiva a o reservá pentru tempulu,
candu va fi in stare a infientiá acolo o scóla gra-
nitierésca.

Urmarea fù, cá cu protocolulu dela 28 Iuliu
1872 representanti'a comunale dein Tientiari dechiará
cá accepta si pentru scól'a de acolo neconditionatu
tóte conclusele representantiei generali. Asiá cu in-
ceputulu anului scolastecu 1872/3 in Tientiari se

restabilì éra si starea normale, carea remase necon-
turbata pana in diu'a de astadi.

In acela-si tempu se conplanara si differentiele
cu scól'a granitierésca dein Hatiegu. De aceste diffe-
rentie avù de a se ocupá si representanti'a generale
in adunarea s'a dein Septembrie 1871. Greco-orien-
talii dein Hatiegu cerura adeca, cá se-li-se deá cuot'a
dupa numerulu sufleteloru spre a-si sustiené scól'a
loru confessionala. Greco-catolicii de alta parte pre-
tinsera a se sustiené in Hatiegu numai o scóla cu
caracteru granitierescu. — Representanti'a generale
decise, cá in Hatiegu se se sustiena dein fondulu
scolastecu o singura scóla granitierésca si dechiará
cu acea ocaziune precisu, cá nici odata nu va
favora pe una confessiune in daun'a si
prejuditiulu celeilalte (p. 17 alu protocolului).

Comitetulu avendu a executá conclusulu de
susu, mai antaiu de tóte se vediù necessitatu, in
lips'a unui localu propriu pentru scól'a granitierésca,
a acceptá localulu oferitu de cátra locuitorii greco-
catolici. Venindu apoi la denumirea invetiatoriloru,
postulu de invetiatoriu dirigente se offeri invetiato-
riului Basiliu Florianu dela scól'a greco-orientale
dein Hatiegu, carele inse refusá de a se pune sub
inspectiunea comitetului; astu-feliu urmá denumirea
invetiatoriului dirigente in persón'a invetiatoriului
Paulu Olteanu dela scól'a greco-catolica, ér' acelu
secundariu in persón'a candidatului Petru Nandra,
si scól'a granitierésca își luá mersulu seu. La 22
Augustu 1872 ambele confessiuni romane dein Ha-
tiegu inchiaiara intre sene cu privire la scól'a gra-
nitierésca de acolo unu pactu, punctele caruia se
potu resumá pe scurtu in urmatóriele:

1. Fostii granitieri de ambele confessiuni se in-
trunescu spre a sustiené in Hatiegu o scóla gra-
nitierésca de 4 clase, si anume dein fondulu scolastecu,
dein fondulu de provente si alte mediulóce private.

2. Pana candu comitetulu se va ingrijí de unu
localu propriu pentru acea scóla, pactantii offeru
spre acestu scopu scólele lor confessionale.

3. Efori'a scolara se va compune dein 6 membri
greco-orientali si 3 greco-catolici.

4. Efori'a va avé dreptulu a inspectiuná scól'a,
pe scolari si pe invetiatori, singura a escrie concursu
pentru ocuparea posturilor invetiatoresci, si pe in-

vetiatorii alesi a-i recomandá comitetului pentru decretare si asemnarea salarioru.

5. Dein trei invetiatori unulu va fi de ritulu greco-catolicu, cei-lalti doi de ritulu greco-orientalu; invetiatoriulu diriginte inse va fi celu mai cualificatu, fora respectu la religiune.

6. Instructiunea religiunei remane in competinti'a organeloru besericesci concernenti.

7. Pentru casulu, candu fondulu scolastecu s'ar transpune ordinarieteloru, si scólele si-ar' luá caracteru confessiunale, pactantii remanu in dreptu a aderá si pe venitoriu la pactulu presentu, seau recedendu dela pactu, a-si trage cuot'a dupa proportiunea sufleteloru aflate la desfiintiarea regimentului.

8. Fiendu tempulu inaintatu, invetiamentulu in anulu scolastecu 1872/3 se va suplini prin ambii invetiateri de pana aici, Paulu Olteanu si Basiliu Florianu.

Comitetulu deliberá asupr'a acestui pactu in siedinti'a sa dela 26 Augustu 1872.

Fiendu inse, cá pactulu nu se marginesce numai a complaná divergentiele confessionali, ci atinge in unele puncte si organizarea si administrarea scólei dein Hatiegu, statorindu principia, cari stau unele mai multu, altele mai puçinu, in contradicere cu conclusele reprezentantie generale, si specialu cu normativulu scolastecu, comitetulu cerù dela pactanti, cá se aduca pactulu in consunantia cu conclusale respective. Pactantii se invoira a primí modificatiunile indigitate numai in modu provisoriu, pana la deciderea causei prin proxim'a adunare generala. In modulu acest'a ajunseramu a vedé activandu-se cu inceputulu anului scolastecu 1872/3 scól'a granitiarésca dein Hatiegu spre indestulirea ambeloru confessiuni, si prin acésta incetandu intre granitiari cea din urma dissonantia cu privire la inspectiunea scóleloru granitiarésca.

Pactulu respectivu, deinpreuna cu observatiunile comitetului se actudu sub ./- spre deciderea ulterioára. Se speramu inse, cá ori-cumu va urmá decisiunea inclitei reprezentantie, pacea si bun'a intielegere intre noi nu se va mai conturbá in vecii veciloru, ci toti granitiarii vomu grabí a ne grupá in giurulu instituteloru nóstre de cultura, scutindu-le si aparandu-le cá ochii dein capu. Tempurile suntu intru adeveru fórte grave si serióse!

Déca inse atacurile contra autonomiei institutiunei nóstre scolastece ne a succesu a-le vedé incetandu de alungulu liniei intregi, nu scimu, de vomu fi totu asia de norocosi cu pasii facuti intru apearrea dreptului, ce-lu au scólele dein Orlatu, Hatiegu si Vaida-rece la fondulu de provente. Lucrulu stá asia. Asia numitii subinvetiatori dela aceste scóle trageau inca dein tempulu sustarei regimentului salaria anuale de cate 180 fl. m. c. seau 189 fl. v. a. dein fondulu de provente alu regimentului nostru granitiarésca. Asia se urméza la scólele dein Orlatu si Vaida rece pana in dio'a de astadi, si asia s'a

urmatu si la scól'a dein Hatiegu pana la finea lui Aprile 1861. Atunci pensiunandu-se invetiatoriulu Petru Lelutiu, se denumí in loculu seu adjunctulu onorariu de pana aci, Ioanu Cornea, ér' cá salariu i-se asemnara in sunetulu §-lui 59 p. 7 dein regulamentulu politicu de scóle numai 60 % dein salariulu impreunatu cu postulu substituitu, va se dica 113 fl. 40 cr. La anulu 1864 cancelari'a aulica ordoná, cá salariile acestoru trei invetiatori se se amelioreze prin adausa dein fondulu nostru scolastecu la sum'a de 300 fl. pe anu; astu-feliu se adausera — nota bene fora scirea si invoirea granitiariloru — la salariale invetiatoriloru dein Orlatu si Vaida-rece cate 111 fl. v. a.; inse la salariulu invetiatoriului dein Hatiegu 181 fl., pentru-ca se luá de base nu salariulu ordenariu, ci competinti'a de substitutiune. Si cu tóte ca cu finea lui Augustu 1864 Cornea se lasá de postulu avutu, si in locu-i sé denumí invetiatoriulu Basiliu Dumbrava, absolutu de preparandi'a dein Vien'a, totusi anomal'i'a cu salariulu seu nu incetá, pentru-cá organele de atuncia intrelasara a cere acésta. Venindu comitetulu, si affandu starea lucrului, rogá inca la 4 Aprile 1872 pe inaltulu ministeriu de culte si instructiune publica, a dispune cá si pentru invetiatoriulu dein Hatiegu se se asemneze salariulu intregu, ér' fondului scolastecu se se rebonifice sarcin'a impusa cu nedreptulu. Lungu tempu nu ne vení nici unu respunsu. In urma repetindu-ne cererea in mai multe ronduri, primiramu la 28 Augustu a. c. resolutiunea, cum-cá cererea nóstra nu se póte incuientiá dein causa, cá dupa dechiaratiunea ministeriului de finantie, prin regularea posesiunei in fostulu regimentu si prin trecerea fora nice o desdaunare a dreptului regalulu la multe dein comunele respective, fontanele fondului de provente s'aru fi redusu intr' atàta, încátu fondulu nu ar' mai poté portá sarcinele sale, ba ar' fi cadiutu chiar' in detorie enorme; de alta parte Maiestatea sa ar' fi daruitu fondulu de mondura cu indatorirea, cá dein venitululu acestuia se se sustiena scólele poporale, si asia subventiunea dein fondulu de provente ar' fi trebuitu inca atunci se incete si se tréca asupra fondului de mondura, acumu scolastecu, cea ce inse are se se intemple acumu cu atàtu mai vertosu, cá -ci erariulu numai intr' atàtu se semte deobligatu a portá sarcinele fondului de provente, intru càtu ajunge venitululu acestuia. La acésta resolutiune comitetulu, cá se nu intrevina casulu unei fapte complinite, si-a tienutu de detorintia a respunde numai decátu prin representatiunea, ce se alatura sub % cu rogarea, cá inclit'a reprezentanti'a se benevoliésca a-i dá cetire si a se pronuncia asupr'a ei.

Éca, inclita reprezentantia, unu micu tablou alu activitatei acestui comitetu in decursulu trieniului dejá espiratu! Numai pentru completarea sa mai adaugemu, cá in acestu tempu comitetulu tienù 64 de siedintie, pertractandu in ele 550 de obiecte.

Agendele se desvoltara dein anu in anu totu mai multu: dovéda intre altele si protocolulu de esibite, carele in anulu 1871 ajunse pâna la numerulu 326, in anulu alu doilea crescù pana la numerulu 703, in alu treilea pana la numerulu 911, ér' in anulu acest'a va avea si mai multi numeri.

Comitetulu s'a nevoitu catu numai i-a fostu prin potentia a-si inplini obligamentulu si a satisface increderei, cu care l'a onoratu representanti'a generale dein Maiu 1871. Intru catu i-a succésu acésta, remane se judece inclit'a representantia de astadi. Déca inse comitetulu intr'o privintia seau alta ar' fi remasu in dreptulu acceptariloru, se nu se uite, ca au avutu a amblá pe cali noua si a delaturá piedeci mari si numeróse.

In fine mai avemu a inplini o datorintia dorerósa fácia de acei sóci in lucru, cari in acestu periodu morindu s'au ruptu de noi.

In modulu acest'a pierduramu unu membru esternu alu comitetului, pe maiorulu c. r. in pensiune Ioanu Noacu de Huniadu (la 22 Maiu 1872), pierduramu doi presiedinti de eforie, pe Demetriu Straulia, locotenente primariu si presiedinte eforiale in Sin'a (la 22 Aprilie 1872), si pe Samoila Gaboru, asemenea locotenente primariu si presiedinte eforiale in Voila (la 22 Ianuarie a. c.); perduramu mai incolo 4 invetiatori, pe Ioanu Lupu, invetiatoriu dirigitu in Vistea (la 22 Augustu 1872) dein caus'a unei aprinderi, pe Ioanu Sbercea, invetiatoriu secundariu in Vestemu, (in tomn'a anului 1872) de anghina distritica; pe Georgiu Stoianu, invetiatoriu teneru si de buna sperantia la scól'a dein Spinu (la 14 Augustu 1873) de colera; si pe Georgiu Ceortea, invetiatoriu dirigitu si catechetu la scól'a dein Tohanulu vechiu, modelu de virtute, zelu si activitate, (la 22 Aprilie a. c.) de versatu; in fine am pierdutu pe stipendistulu nostru la pedagogia, Valeriu Ardeleanu (la 16 Augustu 1872), abia dupa unu anu de studiu.

Fia-le tierin'a usior'a si memori'a benecuventata!

In statulu comitetului centrale au intrevenitu prin abdicatiuni urmatoriele schimbari: vice-presiedintele comitetului, d-lu capitanu in pensiune Constantin Stezar abdisé indata la 10 Ianuarie 1872 dein caus'a multeloru sale ocupatiuni, ér' domnulu cassariu Ieremia Margineanu si domnulu controloru Ioane Bradu, ambii capitani c. r. pensionati, abdisé unulu la 6 Ianuarie a. c. dein motive personali, celalaltu la 20 Ianuarie dein cauza de morbu.

Si asia terminandu, comitetulu are onóre, in nexu cu cele precedente a depune pe més'a inclitei representantie urmatóriele proiecte, respective propuneru:

1. Propunerea despre modificarea regulamentulu afaceriloru interne.

2. Propunerea privitória la remanerea pe langa normativulu scolastecu votatu.

3. Propunerea relativa la procurarea dictionariului limbei romane.

4. Propunerea privitória la provederea scóleloru cu carti scolastece.

5. Propunerea despre cladirea de scóle noue in Hatiegu, Vistea inferióra si Tohanulu vechiu.

6. Propunerea relativa la planurile de prelectiuni pentru scólele granitialesci in trieniulu venitoriu.

7. Propunerea pentru votarea bugetulu pe trieniulu intregu, respective pana la proxim'a adunare generale ordinaria.

8. Propunerea relativa la investirea secretariului Basiliu Petri cu votu decisivu in siedintiele comitetului.

9. Propunerea pentru provederea scóleloru cu câte unu apparatusu metricu.

10. Propunerea privitória la regularea conferintieloru invetiatoresci.

11. Propunerea despre refundarea salarioru anticipate unoru invetiatoru de càtra comunele respective in tempulu trecerei fondulu in administratiunea propria.

Sabiiu, 25 Octobre 1874.

Dein siedint'a comitetului.

Baronu Davidu Ursu m. p.,
presiedintele.

Basiliu Petri m. p.

Estrasu dein dioariulu vietii mele dela 15 Martie 1848
pana la 18 Ianuarie 1849.

(Urmare.)

Imperatulu Ferdinandu cu datu Olmütz 20 Oct. dechiara de rebelli pe cei de partid'a lui Kossutli Lajos, si cá se puna capetu turburàriloru, tóta ostasimea dein Ungari'a, Transilvani'a, Croati'a si Dalmati'a o a pusu sub unu comandante generalu, si i-a datu potere se inarmédie atâtea braçia, câte voru fi de lipsa pentru infrangerea resbellulu din l'aintru, si pentru restabilirea pazei, a libertatii constitutiunale, a securitatii publice, si a rendulu celui bunu.

Si de odata assigura pe popóra, cumu-cà acelea concessiuni, pe cari le a datu in 11 Aprilie 1848 pentru stergerea iobagiei, se voru sustiené pe viitoriu cá sante.

Chiama pe cei amagiti de càtra rebelli la ascultare, si le publica amnestia, si dispune cá manifestele sale dein 22 si 25 Sept. 1848 se se publice la tóte popórale, tiparite in limb'a loru propri'a, 17).

Éra in 21 Octobre br. Vaj. Miklos emite dein Clusiu proclamatiune, cà elu fiindu denumitu comisariu reg. preste tóta Transilvania inca in 19 Iuniu, se nu asculte popórale de br. Puchner, ci numai de elu si de deregatórele puse de elu; si opresce aspru ori-ce adunare, si notifica, cà natiunea secuiesca,

adunata la Agyagfalu, s'a inarmatu contr'a turburătoriloru pacei, si e incredintiata dispuneriloru sale. 18)

Totu in 21 Octobře emite si comitetulu dein Sabiiu unu intimatu càtra Romani, in carele demanda strînsu, a se abate dela tóta nedreptatea, si anume: viét'i'a si averea ori-carui cetátianu, fia de ce neamu va fi, se fia santa.

Pe cei ce depunu armele se nu i asuprésca, ci se-i apere, pe calatorii paciuiti se nu-i impedece. De mai marii comunitatiloru loru cei legiuiti se asculte; éra mai marii se priveghédie, cá omenii se nu se dedea la bet'ia si alte escesse; si cá fiacare satu e datoriu a respunde despre tóte pagubele, cari se facu in satu, cà-ci altu-cum facundu, se voru supune ori individi, ori comunitati intregi sub legea martiala, si fie-care dupa marimea vinei sale aspru se va pedepsi. 19)

Éra br. Puchner in 22 Octobře dupa inaltulu decretu alu Maiestatei sale dein 8 Septembře 1848 publica pardonu generale pentru toti ostasii de la stegariu in josu, cari au desertatu, spre a se reintorce la stégurile lor. pàna in 21 Ian. 1849. 20)

Totu in 22 Oct. emite si comitetulu provocatiune la Romani, cá se adune collecta de bani pentru tienerea gardei formate pentru apararea vietiei comitetului si pentru spesele acéstuia. 21)

Aici se adauge: cà dupa-ce adunarea dein Blasiu cu datu 27 Sept. au decisu, cá si Romanii se formédie garda nationala, precumu au formatu mai inainte Sasii si Secuii; cá decisulu acést'a se se póta pune in lucrare, au tramisu in tóte laturile tribuni, cari se invétie si se indemne pe popóra, si se le organisédie.

Unulu deintre acesti tribuni, clericulu Petru Bóna s'au apucatu a organisá 11 sate din comitatulu Cetatii-de-Balta. Acést'a ajungundu la Haranglabu, nobilii de acolo s'au impreunatu se'lu ucida, inse elu a scapatu printre multimea Romaniloru adunata, — acoperitu — cum a potutu.

Spaim'a acést'a i-a clatitu mintea, încàtu vorbea de multe ori fora nici unu nexu, si nu potea dormi nóptea; inse popórale i'lu ascultá cá pe unu tramisu dela D dieu si dicea, „cà are façia de angeru“.

Acést'a au adunatu pe glótele acum inarmate cu lanci dela satele Blasielu, Peucea si Darlosu, vecine cu Mediasulu, cá la 400 insi, si in ordine militariu, sub sunetulu dobeloru, in 14 Oct. (c. n.) le-a condusu la Mediasiu. La intrarea loru tóta cetatea s'a turburatu, nesciindu ce scopu are acea intrare inarmata a Romaniloru.

Eu vediendu acést'a intrare, tocm'a candu mergému cu preotulu din Procea anume Ambrosie Blasianu, cá se inmormentámu pe unu repausatu, amu opritu caruti'a in carea se aflá conducatoriulu P. Bóna, si l'amu intrebatu: cà unde mergu? elu a respunsu: la Mediasiu. Eu l'am mai intrebatu, cà pentru ce? elu a respunsu: „cà se vestimu pecatele Unguriloru si se jurámu pe ómeni.“ Dupa acést'a

l'amu mai intrebatu: cà cui a datu de scire despre acést'a? elu a respunsu: „cà nu e de lipsa, pentru cà Sasii-su ai imperatului si noi ai imperatului.“

Eu dein acestea si alte respunsuri ale lui cunosçundu cà are mintea turburata, la inmormentare am tramisu pe pr. Blasianu, éra pe glotele inarmate le am indreptatu in piatia, — si fiindu atunci comandantele cetatii majorulu Clococeanu, am intratu la densulu, si i-amu pregatitu anim'a, acum intaritata de càtra unii din Sasi, aratandu cà scopulu venirei acestora e numai de a depune juramentulu de fidelitate càtra in. imperatu cu solemnitate; inse consululu cetatii Dan. Gräser erá gat'a a le imprascie cu rusine; totusi dupa-ce comandantele s'au enunciatu cà voiesce se fia de façia la depunerea juramentului glóteloru, consululu a despusu pe notariulu magistratului; si asia eu le-amu cetitu juramentulu, si s'au radicatu vivate pentru imperatulu constitutionale, pentru gubernulu tieriei, consululu cetatii si oficialii lui, pentru d. Clococeanu si notariulu cetatii, éra acestia au fostu rogati cá se raportédie fidelitatea acestoru Romani la superiori se, ce s'au si apromissu. . . .

Tribunulu Bóna a fostu despusu cá glotele dein celea l'alte sate se se adune pe 15 Oct. (Dumineca) in Darlosu; s'au si adunatu cá la 1000 insi, cá si aceia se depuna juramentulu.

Inse Györfi Antal, deregatoriulu curtii Halleriane, intielesu cu alti nobili, a venitu si l'a pofritu se mérga la poporu, pentru-cà altu-cumu e periculu fora conducatoriulu.

Eu cunosçundu, cà si in Mediasiu i'lu pandescu Ungurii cá se-lu omóre, si vediendu'lu tare turburatu, pe glótele jurate le-amu tramisu acasa, éra pe elu pe sub ascunsu l'amu tramisu la Blasiu, cu scrisóre adresata la d. Cipariu, cá se fia opritu de a se duce, pana nu se va reinsanatosiá. 22)

Inse dein Blasiu éراسi l'au dimisu la satele lui. Elu cu ómenii sei esindu la lagheru pe Muresiu la Ogr'a; aici a mersu cu cati-va calareti cá se cerce terenulu; inse dein nefericire s'au intalnit cu anteposturile de calareti ale Unguriloru, si cugetandu cà-su de cei imperatesci, a pasitu mai tare càtra iei. Acestia l'au incungiuratu si l'au taiatu cu sabiile; asemenea sórte au ajunsu si pe o parte dein comitiv'a lui, éra pe 20 insi aflati intr'o casa in campu de pe siesulu s. Paulului — i-au arsu aprindiendu cas'a pe iei. 23)

Acei calareti au fostu dein trup'a lui comit. Dion. Lazaru, care la Iernotu a gonitu lagherulu prefectului Michesiu, si au omoritu, arsu si depredatu pe Romani cu br. Georgie Apor, in Iernotu, Ogra, Cipeu si Sieulia.

III. Bataia dela Starosiulu micu.

Ungurii nobili si cu Secuii dela adunarea dein Agyagfalu inarmati, au pornitu asupr'a paciuitiloru locuitori romani si s'au impartitu in trei laturi, un'a

a luat calea pe albi'a Muresiului insusiu càtra S. Reghinu, alt'a pe Muresiu in josu si a trei'a cá la 6000 insi au pornitu pe Ternav'a mica, si ajungundu la Deasiu si Ganfaleu, in 24 Oct. pe séra s'au asiediatu in Siarosiulu micu, cu propusu cá se tréca prin Mediasiu la Blasiu, pentru spargerea cuibului puterii Romaniloru concentrate acolo.

Luandu acést'a intru cunoscintia comandantele militiei stationate la Mediasiu maiorulu Kleiser cu 1 compania de granadiri a capitanului Bruckner, cu 2 tunuri si 2 haubitie, cu 2 companii de venatori Sasi si cu 2 companii de Romani, condusi de tribunulu Georgie Porescu, au pornitu toti din locu in 24 Oct. sér'a in linisce mare la Siarosiu, mergundu tóta nóptea, in demanéti'a venitórie in diori de dio au incungiuratu pe rebelli de trei laturi, ajutandu'i la aripi si glótele armate dein satele vecine Blasielu, Veltiu si Darlosu.

Asia incependu a bubuí tunurile, pe rebelli i-au turburatu din somnulu celu dulce de diminéti'a, si i-au incurcatu pe tóte stratele comunitatii, apoi inaintandu militi'a si grenadirii in satu si cu acestia gardele; au lovitu in masele rebelliloru, si ingraba au omoritu dein ei cá la 300 insi; apoi le au deschisu cale càtra S. Martinu, si i-au urmatu dein josu de Siarosiu pe drumu, numai pàna la unu locu, va se dica i-au departatu de Mediasiu si apoi i-au lasatu in voi'a loru.

Dupa acést'a militi'a si gardele s'au intorsu la Mediasiu, luàndu dela rebelli o multime de cara, si unu tunu micu, pusu pe o teléga cu doue rotile cá de plugu.

Acésta lupta a fostu începutulu doreriloru pe locurile acelea, fiindu-cà rebellii pe unde au ajunsu in retragerea loru nu au crutiatu nici pe locuitorii paciuti, nici insusi curtile domnesci, ci au arsu si depredatu totu ce au potutu.

Inse cel-alaltu despartimentu de pe albi'a muresiului dela Osiorheiu in josu au crutiatu curtile domnesci, dara cu atát'a mai furiosi au fostu in contr'a Romaniloru; precum se cunoşce dein investigatiunea carea o amu facutu in faci'a locului in jumatarea a dou'a a lunei lui Dec. 1848 aici la acelu tempu insemnata.

IV. Dispositiunile urmate pentru sugrumarea revolutiunei.

Incependu-se acum revolutiunea, comand'a generala s'a ingrijitu de recrutatiune pentru intregirea armatei.

De aci Sasi, cá nisce cercumspecti au luat initiativ'a, si cetatienii dein Sabiiu in 24 Octobre au radicatu flamur'a imperatésca si au emissu proclamatiune càtra tenerimea sasésca, cá se se inrolé die de buna voia pe 3 ani la militia. In acésta proclamatiune infaciosiedia pe imperatulu cá pe tatalu loru, si propunendule esemplulu Romaniloru, cari de buna voia se inarmédia, ii sumutia cá se nu se

lase nepasatori, cá nu cumva la impartirea bunatiloru se dea imperatulu ce e mai bunu Romaniloru, cari se sacrifica pentru tronul si patria, éra ei se remana innapoieti. 24)

Inse si comitetulu nat. rom. primindu despunerea gener. mar. camp. Pfersman dein 26 Octobre, in carea se ordinédia intregirea armatei de infant. Nr. 31, 51 si 62 cu 4745 feciori de Romanu; éra dintre Sasi 1253 feciori, cari se formédie unu batalionu de venatori; desemnandu locuri de assentatiune in Sabiiu, Brasiovu, Mediasiu, S.-Sebesiu si Hatiegu; indata a despusu, cà tribunii cu antistiile comunitatiloru impreuna, cu tóta grab'a se implinésca assentatiunea, nu numai pentru feciorii prescrisi, ci pentru càtu se va puté de multi.

Pentru scaunulu Mediasiuului au fostu pe partea Romaniloru aruncati 100 feciori, éra pe partea Sasiloru 146. 25)

Cum s'au implinitu recrutatiunea in partile Mediasiuului, voiu insemná mai in josu.

Totu in 26 Oct. a emisu comitetulu si o proclamatiune a comand. generalu, in carea pentru incunjurarea crudimiloru, cari nu folosescu nimeniu, ci producu numai resbunare si interitare, a despusu cá in fie-care garnisona militaria se fia unu oficiu cu 4 membri alesi, dein deosebitele nationalitati, cari se cercetédie asupr'a tuturoru crudimiloru, cari le aru vení la cunoscintia, si pre cei vinovati se i dea sub judecat'a legiuita spre pedepsire.

Asemenea se faca si oficii, cari suntu impartiti pe la senguratecele despartieminte ale gardei nat. pentru sustinerea ordinei si a disciplinei. 26)

Inse fiindu-cà gard'a nat. rom. dela Mediasiu acum a fostu in focu la Siarosiu, precumu amu atinsu mai susu, de si nu au avutu conducatoriu militariu; asia comitetulu cu data 28 Oct. insciintiedia, cà pentru gardele dein partile Mediasiuului s'a despusu conducatoriu milit. capitanulu Ackner, a carui datoria este: cá se'i indreptédie, si se'i apere de tóte relele, si impune cá pentru fericirea loru, toti de elu se asculte. 27)

Intre acéstea rebelliiunea aprindiendu-se si in Vien'a, si dandu man'a cu cei din Ungari'a; éra banulu Iellachich impreunandu'si corpulu seu de armata, cu alu mar. cam. principe Windischgrätz in vecinatatea Vienei; acestia dela 19 pana la 31 Oct. pe Unguri, cari in numeru de 30,000 erá asiediatu dupa Schwechat 2 mile aprópe de Vien'a in positiune tare, i-au respinsu preste ap'a Fische pàna la marginile Ungariei, si au nimicitu in Vien'a pe rebelli domesteci si au supusu cetatea si impregiurimea ei in stare de assediu. 28)

In partile banatiene s'a emissu o proclamatiune càtra Romani fora datu si subsciere, in carea ii indemna cá se nu tiena cu Serbii, cà aceia ii insiela, ci se tiena numai cu Ungurii, cà-ci numai ei suntu amicii cei adevérati ai Romaniloru; fiindu-cà Ungurii voiescu a midiloci pace si fericire in tóta tiér'a. 29/a)

Si intru adeveru locuitorii dein Lugosiu au fostu cunoscuti cá tienu cu partid'a lui Kossuth, cá din Lugosiu a fostu si generalulu Asboth, si pentru acea si br. Rukovina comand. gener. dein Timisior'a, a tramisu la Lugosiu pe colonelulu Anthoine cu unu despartimentu de ped. dein regiment. br. Sivkovich, de i-au desarmatu, si asia a restatoritu comunicatiunea intre Sabiiu si Timisior'a. 29/b)

Asemenea si episcopulu Leményi a emisu dein Clusiu circulariu cátra clerulu si poporulu diecesei sale, in carea cu cuvintele santei scripture indémna pe credintiosii sei Romani, cá se tienu cu Ungurii, si in casu contrariu ii amenintia cá voru veni mii de mii dein tíer'a unгурésca asupr'a loru, si i voru prapádi.

In consunetu cu acéstea si br. Vaj. Miklos emite proclamatiune cu datu Clusiu 25 Oct. cátra Romani indreptata, in carea ii indémna, cá se tienu cu Ungurii si cu ministeriulu loru, pentru-cá Ungurii au liberatu pe Romani din iobagia.

Éra comitetulu nat. rom. cu datu 1 Novembre intr'o proclamatiune ce corespundea la gravitatea inpregiurariloru, imbarbatédia pe Romani, cá se nu crédia la minciunile lui Kossuth, Vaj, Leményi, carii spunu cá Jellachich si cei-alalti generali imperatesci aru fi batuti, cá-ci acestia pretutindinea suntu invingatori, ci se se incredintiédie in dreptatea loru, si se sperédie in D-dieulu natiuniloru. . . . 30)

Pe la 21 Oct. Ungurii cei ce s'au dusu dela Osiorheiu pe Muresiu in susu, dincóce de S.-Reghinu pe campulu s. Ioanei s'au lovit cu Romanii graniitari dela Nasaudu condusi de Urban, si respingundu'i pe acestia, fiindu-cá au fostu puçini la numeru, si urmarindu'i au arsu Reghinulu, si au omoritu cá la 100 insi nevinovati.

Éra honvedii cari au ajunsu pâna la Aiudu, de aici au purcesu in contr'a Romaniloru pâna la Cricau (Krako), comunitate situata intre Ighiu si Teiusiu; inse aici in 28 Oct. cu mare perdere fiindu respinsi s'au retrasu.

Comand. generalu Puchner inca in 22 Oct. a omissu pe comandantele de divisiune Gedeonu, cá se operédie contr'a rebelliloru.

Gedeonu a luat mai antaiu calea cátra Fagarasiu, socotindu póte cá pe acolo voru inundá Secuii, si a emisu o proclamatiune cátra Ungurii transilvani, arátandu-le cá numai pentru restabilirea pazei, éra nu pentru altu scopu incepe operatiunile militare; toti Ungurii dara, cei adunati sub arme, se se reintórca la casele sale, fiindu incredintiati cá nu voru suferi scadere in libertatile constitutional, pe cari Maiestatea sa le a estinsu in mesura egala preste tóte popórale imperatiei. Éra cari nu voru ascultá de acést'a proclamatiune, se voru aratá cá contrari ai pazei si ai securitateri publice, si cá atari voru fi tractati. 31)

Éra dela Fagarasiu, luându cu sene si gard'a nat. de pe acelu tienutu, cá la 4000 insi, in 30 Oct.

a sositu la Mediasiu cu 6000 militia, 2 baterii de tunuri si cu puçini Sasi, si i au asediatu in castre preste Ternava in W. cetátii sub dealulu Vineiloru.

In 31 Octobre s'au adunatu gard'a nat. rom. dein tienutulu Mediasiu cá la 3000. Acestia s'au incredintiatu capitanului Ackner si tribunului George Porescu; éra in murgitululu serii au pornitu cátra M.-Osiorheiu.

Eu avendu la Bagaciu 3 buti de vinu cumparate, in 1 Novembre de nópte m'amu dusu in dosulu armatei imperatesci cu carale dupa densele, cu cugetu, cá nu cumva se'lu bea rebellii.

Candu m'amu reintorsu cu butile pe dealulu Bagaciuului, m'amu intelnit cu generalulu Gedeonu, carele cu stabulu seu, si cu o comitiva mica se ducé la armata, acum inaintata cátra Deasiu inainte.

(Va urmá.)

Progressele limbei besericesci in Romania'a.

(Continuare si fine dein Nr. 6 si 7. *)

Amu promissu specimini de limba eclesiastica asia precumu se scrie aceea si cá de 12 ani incóce. Amu potea reproduce cóle intregi de exemple, de passage, pericope, capete dein diverse lucrari originali si traductiuni; dara unde ne ajunge spatiulu? Psalmulu alu 50-lea este celu mai cunoscutu romaniloru, sute de mii dein generatiunea betrana i'lu scfu pe dein afara, si ori-candu isi simtu conscientia loru mustrata cátu de puçinu, ei pronuncia, éra unii murmura incetu „Miluesce-me D-dieule dupa mare mil'a ta si dupa multimea indurariloru tale sterge fara-de-legea mea etc.“ Asia dara acestu psalmu, asia cumu e tradusu dein vechime, este cunoscutu la toti cáti sciu ceva carte, éra carturarii nostrii filologi ilu cunosc in tóte traductiunile pâna susu in alu 16-lea seculu. Noi aici se vedemá, cumu l'a tradusu societatea hierografica dela Bucuresci in an. 1862/3. Acea traductiune suna asia:

„Induráte de mine, o Dumneđeule! după misericordia túa; după grația túa cea mare șterge abaterile melle! Spală-mă din ce in ce mai multă de crima mea; și de peccatul meu curăță-mă! Că-că eu cunosc crimele mele, și peccatul meu este tot-deuna inaintea mea. Către tine, numai către tine amă peccatuit eu; și ceea ce este rău în ochii tăi amă facut; de aceea esci tu drept în decisiunile telle, și curat în judecățile telle. Eată! în fără de lege m'amă nascut, și în peccat m'a luat mama mea în pânțele. Eată! tu iubesci adevărul în renunchi; și în secret tu me înveți înțelepciune. Curăță-mă cu yopu cá se fiu curat; spală-mă cá

*) In acésta dissertatiune s'a commisu in Nr. 6 pag. 65 una erróre de nume acolo, unde preas. sa parentele episcopu alu Dunarei de diosu e citatu cu numele Meletie. Se se coréga Melchisedecu.

să fiu mai albă de cât neoa'a! Fă, ca se audiu veselie și bucuria! se trăsălte oșele, ce ai zdrobită! Ascunde-ți aspectul tău de la păcatele melle! și șterge toate crimele melle! Ânimă curată crează în mine, Dumneșule! și spiritul solidă rennoesce în mine! Nu mă lapeda de la fația tăă; și spiritul tău cellă săntă nu lua de la mine! Dă-mi înapoi bucuria ajutoriului tău; și cu discrețiune spirituală sprijinesce-mă! Invăța-voiă pre cei deprăvați căile telle, că cei păcătoși să se întorcă către tine. Eliberă-mă diu crimă de sânge, Dumneșule, Dumneșeu allă mântuirei melle! că limba mea să cânte de bucuria penfru dreptatea tăă Dómne! deschide-mă bușiele melle, pentru că gura mea să vestescă gloria tăă. Că-ci tu nu voiesci sacrificiă, alminterea și l'ași fi adusă; olocauste nu-ți placă ție. Sacrificiă bine plăcută la Dumneșeu este spiritul pocăit; ânima pocăită și umilită, Dumneșule! tu nu o desprețuesci. Benefică pre Sionă după bună-voinția tăă! edifică zidurile Ierusalimului! Atunci vei avea bună-plăcere în sacrificiă de dreptate, în sacrificiă ce se arde de totă; atunci se voră sacrifica tauri pre altarele telle.“

Asia se traducea pe la 1862.

Se venimu la „Evangeli'a populara sau Sacra scriptura a noului Testamentu“, citata mai în susu la pag. 65 și se scótemu dein trena ori-care capu, pe nemerite, inpreuna cu sinopsea dein frunte, adaosa de preas. sa parentele episcopu Genadie, de ex. capu V.:

Capul acesta și celle duo următore coprinde admirabil discursu, intitulatu orațiunea de pe munte, pentru că Iisus a rostit'o de pe unu munte în prezența nou-aleșilor sêi discipoli și a poporului ce urmă după dênșul. În partea orațiunii coprinșă în capul acesta, Iisus arată: 1. Ca ce felu de dispozițiuni să cade să aibă cellu ce voiesce să se facă discipol allu sêu; 2. Că discipolii sêi trebuie să fie modelu de purtare și de înțelepciune pentru cei-l-alți ómeni; 3. Că ellu n'a venitu să aboléscă legea, ci să o perfecționeze; pentru acesta și cere de la discipolii sei o moralitate multu mai perfectă de câtu a Fariseilor; ellu lămuresce acesta prin explicația unor precepte din lege, arătându adevăratur lor înțeles.

1. Vêdându dar glótele, se sulă în munte; și sedându ellu, se apropiară la dênșul discipolii sei.

2. Și deschidându-și gura, îi învăța pre dênși, ducându:

3. Fericiți cei umili cu spiritul, că acellora este împărăția cerurilor.

4. Fericiți cei ce se întristéză, că aceia se vor consola.

5. Fericiți cei blândi, că aceia vor moșteni pământul.

6. Fericiți cei ce flămândescu și însetéză de dreptate, că aceia se vor sătura.

7. Fericiți cei milostivi, că aceia se vor milul.

8. Fericiți cei curați cu inima, că aceia vor vedea pre Dumneșeu.

9. Fericiți făcătorii de pace, că aceia fii lui Dumneșeu se vor chema.

10. Fericiți cei persecutați pentru dreptate, că acellora este împărăția cerurilor.

11. Fericiți veți fi, cându vă vor insulta și persecuta, și vor dice totu cuvântul rêu, contra voastră mințindu, pentru mine.

12. Bucurați-vă și săltați, că plata voastră multă este în ceruri; că-ci așa au persecutatu pre profetiă cei mai 'nainte de voi.

13. Voi sunteți sarea pământului; ér deca sarea își va perde puterea sa, cu ce se va săra? de nimicu nu mai e bună, de câtu a se arunca afară, și a se călca de ómeni.

14. Voi sunteți lumina lumii. Nu póte să se ascundă cetatea de-asupra muntelui pusă;

15. Nici aprinde cineva luminare, și o pune sub modiu, ci în candelabru, și luminează totolor cellor din casă.

16. Așa să lumineze lumina voastră înaintea ómenilor, ca să vadă faptele vóstre celle bune, și să glorifice pre Tatăl vostru cellu din ceruri.

17. Nu socotiți că am venitu să abrogu legea, sau profetiă; nu am venitu să abrogu, ci să plinescu.

18. Că-ci adevêru dice vouă: pênă ce va trece cerul și pământul, o iotá sau un punctu nu va trece din lege, pênă ce toate se vor face.

19. Acella dar care va viola unul din aceste comandamente mai mici, și va învăța astu-felu pre ómeni, mai micu se va chema întru împărăția cerurilor; ér cellu ce va face și va învăța, acella mare se va chema întru împărăția cerurilor.

20. Că-ci dice vouă, că de nu va întrece dreptatea voastră pre a Cărturarilor și a Fariseilor, nu veți intra întru împărăția cerurilor.

21. Ați auditu că s'a đis celor vechi: să nu uciđi; și că celu ce va ucide, culpabil va fi judecâții.

22. Ear eu dice vouă: că totu celu ce se mênne pre fratele sêu fără cuvântu, culpabil va fi judecâții; ér celu ce va dice fratelui sêu: racă! culpabilu va fi Sinedriului; ér celu ce va dice: nebune! culpabilu va fi la Geena focului.

23. Deci, deți vei aduce darul tău la altaru, și acolo îți vei aduce aminte, că fratele tău are ceva asupra ta;

24. Lassă acolo darul tău înaintea altarului, și du-te, întâiu împacă-te cu fratele tău, și venindu, offeresce-ți darul.

25. Acordéză-te curându cu adversarul tău pênă esti cu dênșul pre calle, ca nu cându-va să te predea adversarul judecătorului, și judecătorul să te predea sergentului, și să fii pus la închisóre;

26. Adevêru dice ție: nu vei eși de acolo, pênă nu vei aquita celu după urmă quadrantu.

27. Ați auditu că s'a đisu celor vechi: să nu comiți adulteriu;

28. Ear eu dice vouă: că ori cine caută spre femece pentru a o postî, a comis dejă adulteriu cu dênșu întru inima sa.

29. Ear déca ochiulu têu celu dreptu te smin-tesce, scôte'lu, și'lu lépědă dela tine; câ-ci mai de folosu este ție, unul din membri têi să se pérđa, de câtu totu corpul têu să se arunce în Geenna.

30. Și déca mâna ta cea dréptă te smintesce, taie-o, și o lépědă de la tine; câ-ci mai de folos este ție, unul din membri têi să se pérđa, de câtu totu corpulu têu să se arunce în Geenna.

31. S'a đis âncă: câ cellu ce va voi săși lasse muierea sa, săi dea carte de despărțire;

32. Ear eu đicu vouë: câ cellu ce și va lăssa muierea sa, atară de cuvěntu de fornicățione, o face să comită adulteriu; și cellu ce va lua pre cea lăssată, comite adulteriu.

33. Earăsi a'ți auđitu câ s'a đis cellor vechi: nu vei sperjura, ci vei aquita Domnului jurămintele talle:

34. Ear eu đicu vouë: nu jurați nici cum, nici pre ceru, câ este scaunu alu lui Dumneđeu;

35. Nici pre păměntu, câ este asternutu alu pi-ciórelor lui; nici pre Ierusalem, câ este cetate a Marelui Impěratu;

36. Nici pre capul têu nu jura, câ nu poți unu firu de pěru albu sau negru să faci.

37. Ci fie cuvěntul vostru, așa așa, nu nu; ăr prissosul acestora de la celu Rêu este.

38. Ați auđitu câ s'a đis: ochiu pentru ochiu, și dinte pentru dinte;

39. Ear eu đicu vouë: nu vė oppuneți cellu rêu; ci de te va pălmui cineva preste falca dréptă, întórce'i lui și pre ceealaltă.

40. Și cellui ce vrea să se judece cu tine, ca săși ia vestměntul, lassăi și cămașa.

41. Și cellu ce te conștrînge să mergi o milă de locu, mergi cu děnsul duo.

42. Cellui ce cere de la tine, dăi; și celui ce voiesce a se împrumuta de la tine, nu'i întórce dosul.

42. Ați auđitu câ s'a đisu: să iubesci pre apró-pele têu, și să urăsci pre inimicul têu;

44. Ear eu đicu vouë: iubiți pre inimicii vostri, binecuvěntați pre cei ce vė blestemă pre voi, bine faceți cellor ce vė urăscu pre voi, și vė rugați pen-tru cei ce vė supěrá și vė persecută;

45. Ca să vė faceți fii ai Tatălui vostru cellui din ceruri: câ-ci, pre sórele sêu ıllu resare preste cei rêi și preste cei buni, și plouă preste drepti și preste nedrepti.

46. Câ-ci déca veți iubi pre cei ce vė iubescu pre voi, ce plată veți avea? au nu și vameșii aceeași facu?

47. Și déca salutați pre frații vostri, ce mai multu faceți? au nu și págâni asemenea facu?

48. Fiți dar voi perfecti, precum Tatăl vostru cellu din ceruri perfectu este.

„Albina“

instituto de creditu si de economii.

A dóu'a adunare generale ordinaria a proprietariloru de actiunile acestui june institutu finantiariu, singuru romanescu in imperiu, se tienù la Sibiu in 30 Martiu a. c. Lu-crarile sale se publicara intr'unu fasciclu elegantu. Ati arun-catu DV. ochii preste operatiunile finantiarie ale „Albinei“? Ati cititu raportulu consiliului administrativu? Vetì fi vediutu ca comptulu bilantiului seu este de 510,619 fl. 19 cr., éra revirementulu totale alu cassei fù:

Perceptiuni . . . . . 1.191,949 fl. 28 cr.

Errogatiuni . . . . . 1.189,198 fl. 04 cr.

S'au realizatu in an. tr. 2562 împrumuturi in summa de 1.047,861 fl. 95 cr.

Dara ve rogamu se cititi raportulu întregu si tóte compturile publicate, si veti afla in „Albina“ ărași unulu dein aceste institute romanesci binecuvěntate de D-dieu, care lucra, de si in vederea lumii, inse fàra reclamuri, fàra parada, calcandu pe scandura sanetósa, in parte actionariloru atátu interese 5%, câtu si cá dividende 9000 fl., lasa do-tatiune la fondulu de reserva 2404 fl. 08 cr., destina si 801 fl. 36 cr. pentru institute, asociatiuni si reuniuni natio-nali, si acestea tóte in epoc'a cea mai fatala a catastrofeloru finantiari. Fericita fù ide'a infientiarei acestui institutu; cu tóte acestea, ve aduceti amente, cu càta greutate se infien-tiase si cumu fusese persecutatu dela nascerea lui.

Bibliografia.

Dr. Emil Picot, genialele scriptoriu francesu, care cu-nósce asia de bene limb'a nóstra, lucra la ISTORI'A RO-MANILORU, care se va publica preste puçinu in limb'a lumii, in cea francésca; intr' aceea recepuramu dela dsa unu fasciclu titlatu: Documents pour servir à l'étude des dialectes roumains, recueillis et publiés par Emile Picot 1. Paris, Maison neuve et Cie.“ Acésta dissertatiune se ocupă numai de dialectulu, séu mai bine, provincialismii dein Banatu si de modulu pronuntiarei dela Banatu, unde dn. Picot petrecuse cá consulu in Timisiór'a, dupace mai înainte stetese in Bucuresci cá maresialu alu curtiei Domnitoriului Carolu I.

BUCIUMULU ROMANU. Cunoscintie utile. (Apare o-data pe fia-care lun'a, in o brosiura de cate trei cole.) Edi-toriu Teodoru Codrescu. Iasi, lito-tipografi'a Buciumului ro-manu, 1875. 8º, pag. 48.

MEMORIALULU DEPUTATULUI DE GALATI. P. Popasu, prezentatu in dio'a de 29. Noembre 1873 Ma-riei Sale Domnitorului Romaniei Carolu I. Traductiune din limb'a germana. Editiune manuscrisa. Bucuresci, tipografi'a nationala antr. C. N. Radulescu, 1875. 8º, pag. 38. Scrisu cu profunda cunoscintia de lucruri, dara aspru si pessimistu.

MEMORIELE LUI IUD'A ISCARIOTULU. Traductie din limb'a francesa dupa F. Petrucelli de la Gattinna, de Virgiliu G. Poenariu. Bucuresci, nou'a tipografia a Labo-ratoriloru romani, 1875. 8º, pag. 371.